

Vesten og resten!

Av: [Blogg - Parrhesia](#)

Mars 2026

Ca 3 minutters lesning.

Den grunnleggende forskjelligheten mellom Øst og Vest ble tilspisset da perserne ville øke sin innflytelse over de greske byene i Jonia (dagens Vest-Tyrkia) i årene før 500 fvt. Athenere og euboiere svidde av [Sardis](#) i 498 fvt. Den påfølgende hevnen fra perserkongen skulle tilintetgjøre athenerne og Hellas forsvarere. Slaget ved Marathon 490 fvt. er det mest kjente stedet i slagene som reddet utviklingen av vår kulturelle vugge. Skillet mellom Øst og Vest er etter 2500 år det samme, kulturellt og geografisk.

Utviklingen av antikkens greske kultur pågikk de neste ca. 200 år, og er fremdeles forbilledlig i mange henseender. Forskere i dag forbløffes stadig over klokskapen og prestasjoner fra denne tiden, da tekster og historien leses i nytt lys. Renessansen -med antikkens stoff, fikk i gang den kulturelle motoren for utvikling; -frihet og fornuft. Gjennom århundredene; bort fra religiøs dumskap, tyrannier, og elendighet for de fleste, frem til i dag -best på frihet, selvkritikk, teknologi, vitenskap og utvikling, i et samfunn som fremdeles kan utvikle seg, og må det!

Mot Vesten (det vil si land med demokrati) -som før- er resten i varierende grad dårligere stilt, i frihet og utviklingskraft. Det gamle perserrikets Irans ledelse, med en annen

begrunnelse, har i 47 år hatt lyst til å utslette Israel, USA, frihet -også for sine egne, og de «vantro». Om enn den religiøse blindhet fullstendig har overtatt for fortidens kongers forakt for frihetsfornuft, udugelighet (etter deres mål), og demokrati, så er begrunnelsen for forakten den samme. Athen og Hellas er byttet ut med USA og Vesten.

Det iranske prestestyret har vært flinke til å vinne tid for å komme i gang med å produsere mot atomvåpen, og et stort antall raketter og droner. Hvorfor forhandle med noen som skal oppnå et eller annet, og så utslette deg? Bortkastet tid. Tilintetgjør da din fiende!

For å kunne danne en solid militær motmakt må man være enige i noen grunnleggende verdier. Disse verdiene ser det ut til at man ikke enes om i vår tid. Det kan få alvorlige konsekvenser, først og fremst for hele unionen av vestlige land, som øker risikoen for å miste det man har.

Et lite lys i ideløshetens tomme hull: Den finske presidenten Alexander Stubb har forstått en viktig ting. Det kreative — sammenlignet med resten — er at han sa for flere dager siden: 'Ja, vi kan diskutere å stille opp, hvis dere hjelper mer i Ukraina.' Denne 'lille' uttalelsen inneholder en forhandlingskraft som også kan redde det vestlige prosjektet for fremtiden.

I verdenspolitikken handler det ikke bare om prinsipper, avtaler, om moral, om hvem som er best som fredsnasjon, og annet. Det handler også om å være smart, å vise at man stiller opp for venner, selv om man kan være gnistrende uenig. Men det viktigste av alt er at man har noe å bytte med i form av varer, våpen, og ikke minst intelligens og mot. Det handler om betydning, og ikke minst om overlevelse.

Makt må ha motmakt; utvikling må ha motmakt; respekt må ha motmakt. Hele universet består av harmoniserende motkrefter. Bli en kraft for dominerende, blir der ødeleggelse.

President Donald Trump har spurt om støtte til å beskytte skipene i Hormuzstredet. Av Europa, Australia, Japan, fikk han nei, kort sagt. Statsminister Keir Starmer; en type med en merkelig blanding av wokisme, og et forvirret demokratisk sinnelag, nektet i forkant av Iran-angrepene å la USA bruke engelske baser, som de har delt, som basen Diego Garcia Nsf i Indiahavet. Nå har England sagt at de vil støtte, sammen med andre europeiske land. De har sendt en destroyer som har brukt 3 uker fra England til Kypros, fordi den måtte innom verksteder på veien, grunnet dårlig stand. Den engelske marinen er mildt sagt ellers sørgelig.

Vår egen statsminister kunne godt fulgt opp med motet og ledelsen han har vist i støtten til Ukraina. I stedet utviste Støre og Barth-Eide en naiv forhandlingsvilje for å unngå angrep på Iran, og imot angrepet på Iran fordi det bryter med Folkeretten, roses av Irans ambassadør, og uttrykker stor bekymring. Det er utrolig at ikke vår regjering synes å forholde seg til Irans atomtrussel. Regjeringens ukuelige dialogvillighet og fascinasjon for radikale islamister er «fascinerende», men noe man bare må ta til etterretning, slik også USA nok gjør. Troen på dialog med Taliban og Hamas gjelder vel også ennå, hvis bare

muligheten melder seg? Og, det kan synes som om Folkeretten mest er til for tyranner som ønsker å henrette sine egne demokratiforkjempere.

Med et nå oppløst europa-kategorisk «nei» kan relasjoner reddes, og særlig der den ene ser den andre som puslete og feig, og andre veien ser Trump & co. som «tyrannisk». Jonas Gahr Støre og Espen Barth Eide spiller et høyt spill med vår nasjonale sikkerhet. Vi kan godt betale mer for bensinen, så lenge vi fortsetter å ha kontroll og trygghet mot atomangrep fra Iran i fremtiden, som har programfeste angrep på USA, Israel og Europa.

Europeisk tenkning har bidratt til at vi (Norge og Europa) har dårlig forsvar, men «panikk» og skjerping etter Russlands Ukraina-angrep og Trumps ut av NATO-trusler, en dårlig energipolitikk, en dårlig økonomisk politikk, og en Trump-aversjon i den dominerende venstre-media og politikere som igjen orienterer «resten av Vesten» mot Kina.

Vår liberale innvandringspolitikk fra ikke-europeisk land de siste tiår, har ikke hjulpet særlig mange borgere hverken i Europa, Australia eller USA, men snarere tvert imot. Åpne grensers politikk skulle vise styrke i godhet, og skaffe oss flere barn da frihet ikke synes å ha lyst på barn; lav fødselsrate. Islam is coming. Sprekker vår allianse med USA er det ikke så vanskelig å se hvor veien går. Valget av Donald Trump, også 2. gang, er en reaksjon i demokratiet/folket, også mot dette!

Sparta og Athen -som befant seg i hver sin ende på den kulturelle skala, ble til slutt enige om å møte perserne sammen, og gi hverandre retten til å bruke sin særlige kompetanse, vise ære, og gjensidig respekt. Men, de måtte først gjennom harde diskusjoner (diskusjon; gr. *polemos* betød også krig), der de såvidt lykkes, men fornuften seiret. Når dette fungerte ble de sterke. Om ikke hadde det aldri blitt noe Vesten.

Et eksempel der de greske byene *ikke* klarte å samle seg var mot Alexander den stores far Kong Filip II. Athen og Theben tapte i 338 f.Kr. i slaget ved Khaeronea. Hellas hadde sovet i timen, mens makedonerne var blitt suverene i teknologi, strategi, og kampteknikk. Hellenismen tok til. Hellas ble ikke fri igjen før i 1830-32, og demokrati i 1974.

Bilde av slagmarken ved Khaeronea, tatt fra borgen av gamle Khaeronea av meg.

